

REKOMMENDATION OM PRÄSTERS OCH KANTORERS HELGLEDIGHETER I FÖRSAMLINGEN

1. Bakgrunden till rekommendationen

Om prästers och kantorers fritid stadgas i kyrkostyrelsens beslut nr 68, enligt vilket präster och kantorer har två lediga dagar i veckan. De lediga dagarna kan enligt förbundens prövning också förläggas till en helgdag eller till ett veckoslut omfattande lördag och söndag.

Om prästers och kantorers tjänsteåligganden finns stränga bestämmelser. Båda saknar det skydd arbetstidslagen ger och har klart färre lediga dagar per år än arbetstagar som lyder under arbetstidslagen. De stora kyrkliga helgerna, då de flesta människor kan fira fritid med familjen och med andra sociala kontakter, hör till prästernas och kantorernas arbetsdrygaste tider.

Rekommendationen baserar sig på centrala utvecklingsprogram gällande arbetslivet som har initierats av arbetsmarknadsparterna och statsmakten. I de senaste årens inkomstpolitiska avtal har som en målsättning för alla arbetsplatser inskrivits att man bör hjälpa de anställda att orka i sina arbeten och göra det lättare för dem att kombinera arbete och familjeliv.

Fritidsbestämmelserna är ingen kollektivavtalsfråga, och därför kan Kyrkliga fackförbund inom Akava AKI r.f. och dess medlemsorganisationer Finlands Kantororganistförbund och Finlands kyrkas prästförbund inte förhandla om dem. Med rekommendationen vill AKI inom det utrymme som bestämmelser och kollektivavtalet ger i församlingarna främja en långsiktig planering och en god personalförvaltning, som båda har en stor betydelse för personalens motivation och förmåga att orka i arbetslivet – och därigenom för församlingsbornas välbefinnande.

2. Rotation av helgledigheter

Kyrkliga fackförbund inom Akava AKI r.f. rekommenderar att varje präst och kantor årligen skulle vara ledig under en av följande helger:

- a) julaftonen + juldagen + annandag jul
- b) nyårsaftonen + nyårsdagen (+ trettondagen)
- c) långfredagen + påsklördagen + påskdagen + annandag påsk
- d) midsommaraftonen + midsommardagen + söndagen

Ledigheterna skulle rotera så att varje präst och kantor inom loppet av fyra år har en av varje räkna helgdagar ledig.

För att möjliggöra denna rotation kan placeringen av fridagarna göras i fridagsplanen t.ex. genom att man veckorna innan sparar en av veckans två fridagar. Arbetsmängden t.ex. före jul är exceptionellt stor och då är det ofta svårt att ta ut två veckofridagar.

AKI framhåller att de som är enda kantor eller präst i sin församling inte regelmässigt får vara i sämre ställning när det gäller helgledigheter och veckoslutsledigheter. Också i sådana församlingar kan en motsvarande rotation förverkligas inom loppet av någon tidsperiod.

AKI betonar även att de arrangemang och kostnader som förorsakas av att skaffa vikarier för kantorer och präster är en del av församlingarnas normala personalförvaltning och måste beaktas vid uppgörandet av de årliga budgeterna.

3. Positiva konsekvenser av rekommendationen

Om rekommendationen följs och denna praxis blir allmännare och kommer till människors kännedom, har det en positiv inverkan på rekryteringen av ungdomar till församlingsarbete. Dagens unga verkar att uppskatta en klarare åtskillnad mellan arbete och fritid och mängden fritid mer än vad man i kyrkan är van vid.

Att skapa ett system för helgledigheter ökar planmässigheten i församlingarna. När kyrkoherden i god tid kommer överens med präster och kantorer om en rotation av helgledigheterna, kan man smidigt beakta både församlingens och arbetstagarnas behov. Ledigheternas förutsägbarhet och rättvisa fördelning inverkar gynnsamt på arbetsmotivationen och på stämningen på arbetsplatsen.

AKI hoppas att kyrkoherdarna beaktar rekommendationen om helgledigheter då de fattar beslut om församlingens verksamhet och fridagsplaner. Det kan vara motiverat att behandla ärendet på ett principiellt plan också i kyrko-/församlingsrådet.

Helsingfors 18.2.2005

Juha Kauppinen
ordförande

Esko Jossas
verksamhetsledare

AKAVAN KIRKOLLISET AMMATTILIITOT – KYRKLIGA FACKFÖRBUND INOM
AKAVA AKI R.Y.

Distribution: Finlands evangelisk-lutherska församlingar

För kännedom: Biskoparna
Kyrkans avtalsdelegation
FOSU rf:s förtroendemän